

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет ветеринарної медицини
та біотехнологій імені С.З. Гжицького
Кафедра філософії та педагогіки

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
економіки та менеджменту
Гримак О.Я.
«26» серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 1 ФІЛОСОФІЯ
(код і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) (назва освітнього рівня)
Галузь знань	07 Управління та адміністрування (назва галузі знань)
Спеціальність	073 Менеджмент (назва спеціальності)
Освітня програма	Менеджмент (назва)
Вид дисципліни	обов'язкова (обов'язкова / за вибором)

Львів – 2021 р

Робоча програма навчальної дисципліни ОК1 ФІЛОСОФІЯ
для студентів першого (бакалаврського) рівня освіти
спеціальності 073 Менеджмент
за освітньою програмою Менеджмент

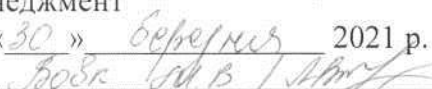
Укладачі: ст. викл., к. філос. наук Бартусяк П.М.

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри філософії та педагогіки
протокол № 13 від «16» червня 2021 року

завідувач кафедри філософії та педагогіки

проф. Смолінська О.Є.

Погоджено навчально-методичною комісією
спеціальності 073 Менеджмент
протокол № 5 від «30» березня 2021 р.
Голова НМКС

Схвалено рішенням навчально-методичної ради факультету економіки та менеджменту протокол
№ 7 від «17» серпня 2021 р.

Голова НМРФ

С.І. Поперечний

Ухвалено вченою радою факультету економіки та менеджменту
протокол № 1 від «26» серпня 2021 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів/годин	4/120	4/120
Усього годин аудиторної роботи	48	14
в т.ч.:		
- лекційні заняття, год.	16	6
- практичні заняття, год.		
- лабораторні заняття, год.		
- семінарські заняття, год.	32	8
Усього годин самостійної роботи	72	106
Форма контролю	Екзамен	

Примітка:

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:

для денної форми навчання – 40 %

для заочної форми навчання – 11,6 %

2. ПРЕДМЕТ, МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Предмет, мета вивчення навчальної дисципліни

Предметом навчальної дисципліни «Філософія» є відношення «людина-світ», науковий світогляд, сучасне філософське мислення, громадянська позиція, а також пізнання законів розвитку природи, людини і суспільства, сприйняття світу і ставлення до нього.

Метою викладання навчальної дисципліни «Філософія» є надання знань з філософії як основи світогляду людини, як сукупності поглядів на світ в цілому та ставлення людини до цього світу, в розумінні онтологічних, гносеологічних, аксіологічних і соціальних проблем буття.

Здобуті знання з «Філософії» є основою для вивчення таких навчальних дисциплін: Теорія організації.

2.2. Завдання навчальної дисципліни (ЗК, ФК)

Завданням навчальної дисципліни «Філософія» є вивчення основних проблем філософії на рівні об'єктивного, ідеологічно не заангажованого сучасного бачення проблем, ознайомлення студентів із наявними філософськими концепціями в їх поліфонічному і плюралістичному звучанні, яке допомагає альтернативному сприйняттю і осмисленню буття.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у здобувачів вищої освіти необхідних компетентностей:

- інтегральна компетентність:

здатність вивіщувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері маркетингової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

– загальні компетентності (ЗК):

–ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

–ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та

примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

–ЗКЗ. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу

–ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

2.3. Програмні результати навчання (ПРН):

У результаті вивчення освітньої компоненти здобувач вищої освіти повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

–ПРН 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

–ПРН 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Розподіл навчальних занять за темами дисципліни

Назви теми	Кількість годин											
	денна форма здобуття освіти (ДФЗО)						заочна форма здобуття освіти (ЗФЗО)					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Філософія, її призначення, зміст і функції в суспільстві.	10	2	4			4	10	2	2			6
Тема 2. Філософські течії Стародавнього Сходу. Антична філософія та її космоцентрична спрямованість.	10	2	4			4	10	2	2			6
Тема 3. Філософія середньовічного суспільства та Ренесансу.	10	2	4			4	10	2	2			6
Тема 4. Філософія Нового часу та Просвітництва. Німецька класична філософія.	10	2	4			4	10		2			8
Тема 5. Онтологія. Філософський зміст проблеми буття.	10	2	4			4	10					10
Тема 6. Гносеологія. Зміст пізнавальної діяльності. Аксиологія.	10	2	4			4	10					10
Тема 7. Сучасні філософські течії. Модуси свідомості. Проблема свідомості в сучасній філософській науці.	10	2	4			4	10					10
Тема 8. Філософські проблеми європейської інтеграції України.	10	2	4			4	10					10
<i>Інші види самостійної роботи</i>	40					40	40					40
Усього годин	120	16	32	-	-	72	120	6	8	-	-	106

3.2. Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1.	Тема 1. Філософія, її призначення, зміст і функції в суспільстві. «Мудрість і «любов до мудрості». Поняття світогляду, його специфіка та структура. Історичні типи світогляду. Філософія як особлива форма суспільної свідомості. Функції філософії. Концептуальні самовизначення сучасної філософії.	2	2
2.	Тема 2. Філософські течії Стародавнього Сходу. Антична філософія та її космоцентрична спрямованість. Своєрідність філософії Стародавньої Індії та Китаю. Філософсько-релігійна доктрина Конфуція. Антична філософія. Класичний період розвитку давньогрецької філософії. Доба еллінізму у філософії.	2	2
3.	Тема 3. Філософія середньовічного суспільства та Ренесансу. Філософське мислення в добу західноєвропейського середньовіччя. Патристика. Схоластика. Відродження та повернення натурфілософії. Людина як центр філософської думки Відродження.	2	2
4.	Тема 4. Філософія Нового часу та Просвітництва. Німецька класична філософія. Особливості філософського мислення та пріоритету Нового часу. Емпіризм та раціоналізм – основні тенденції у філософії XVII-XVIII ст. Філософія французького Просвітництва. Німецька класична філософія як єдине духовне утворення. Іммануїл Кант: особистість і творчість. Абсолютний ідеалізм Гегеля.	2	
5.	Тема 5. Онтологія. Філософський зміст проблеми буття. Філософські проблеми буття. Сутність буття як реального. Основні форми буття. Духовні виміри буття. Рух як спосіб існування світу. Особа і суспільство як соціологія людського буття.	2	
6.	Тема 6. Гносеологія. Зміст пізнавальної діяльності. Аксиологія. Особливості пізнавального процесу. Філософська теорія пізнання. Особливості пізнавального процесу. Проблеми істини в теорії пізнання. Аксиологія – вчення про цінності. «Європейський вибір» як актуальна цінність для українського суспільства.	2	
7.	Тема 7. Сучасні філософські течії. Модуси свідомості. Проблема свідомості в сучасній філософській науці. Філософія XX століття. Прагматизм. Екзистенціалізм. Герменевтика. Неопозитивізм. Постпозитивізм. Проблема людини в постмодернізмі. Свідомість як найскладніша проблема філософії. Модуси свідомості.	2	
8.	Тема 8. Філософські проблеми європейської інтеграції України. «Любомудрість» Київської Русі. Філософія в духовній культурі України XIV-XVII ст. Григорій Сковорода. Філософське вчення в Україні XIX-XX ст. Євроінтеграція як цивілізаційний процес України.	2	
Усього годин		16	6

3.3. Семінарські заняття

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1.	Тема 1. Філософія, її призначення, зміст і функції в суспільстві. Поняття світогляду. Структура світогляду: світорозуміння, світосприйняття. Класифікація світогляду. Історичні типи світогляду: міфологія, релігія, філософія.	2	2
2.	Тема 2. Філософські течії Стародавнього Сходу. Антична філософія та її космоцентрична спрямованість. Своєрідність філософії Стародавньої Індії. Веди. Упанішади. Релігійно-філософське вчення буддизму. Конфуціанство. Даосизм.	2	2
3.	Тема 3. Філософія середньовічного суспільства та Ренесансу. Причини та зміст радикальних змін у європейському світогляді припереході від античної епохи до Середньовіччя. Стиль мислення та особливості середньовічної філософії. Патрастика. Августин Блаженний – виразник основних ідей патристики. Схоластика. Тома Аквінський – засновник філософії томізму. Номіналізм та реалізм.	2	2
4.	Тема 4. Філософія Нового часу та Просвітництва. Німецька класична філософія. Основні філософські напрямки Нового часу. Ф. Бекон - засновник емпіризму. Рене Декарт – засновник раціоналістичного напрямку. Картезіанський сумнів. Раціоналістична філософія Спінози. Вольтері Руссо – видатні мислителі Просвітництва. Географічна школа Монтеск'є.	2	2
5.	Тема 5. Онтологія. Філософський зміст проблеми буття. Космоцентричні системи в історії філософії. Структура, рівні та форми буття. Простір та час. Осмислення реальності в історії філософії.	2	
6.	Тема 6. Гносеологія. Зміст пізнавальної діяльності. Аксиологія. Суб'єкт та об'єкт пізнання. Форми та методи пізнання. Агностицизм. Епістемологія. Проблема істини у філософії.	2	
7.	Тема 7. Сучасні філософські течії. Модуси свідомості. Проблемасвідомості в сучасній філософській науці. Неопозитивізм та постпозитивізм. Екзистенціалізм: загальна характеристика. Феноменологічний напрям у філософії. Герменевтика як напрям сучасної філософії. Основні ідеї неотомізму.	2	
8.	Тема 8. Філософські проблеми європейської інтеграції України. Філософська думка часів Київської русі та Галицько-Волинського князівства. Українська філософія доби Ренесансу: Юрій Котермак, Станіслав Оріховський, Павло Русин, острозький гурток, полемісти. Українська філософія XVII-XVIII століття. Філософське оформлення української національної ідеї (XIX-початок XX століття): Тарас Шевченко, Микола Костомаров, Іван Грушевський та ін.). Філософія боротьби за українську незалежну державу: Дмитро Донцов, Юрій Липа, В'ячеслав Липинський.		
Усього годин		32	8

3.4. Самостійна робота

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1.	Тема 1. Філософія, її призначення, зміст і функції в суспільстві. Зародження філософських знань. Поняття філософії. Предмет філософії. Концепції філософії. Галузі філософії. Основні функції філософії.	4	6
2.	Тема 2. Філософські течії Стародавнього Сходу. Антична філософія та її космоцентрична спрямованість. Основні риси античної філософії. Докласичний період старогрецької філософії: софісти, Сократ, Платон, Арістотель. Філософія в епоху еллінізму.	4	6
3.	Тема 3. Філософія середньовічного суспільства та Ренесансу. Гуманізм та натурфілософія епохи Відродження. Іронічні думки голландського філософа Еразма Роттердамського. Макіавеллі як політехнолог Ренесансу.	4	6
4.	Тема 4. Філософія Нового часу та Просвітництва. Німецька класична філософія. Основні риси німецької класичної філософії. Філософська система Іммануїла Канта. Категоричний імператив. Діалектика Гегеля. Концепція особистості у філософії Фіхте.	4	8
5.	Тема 5. Онтологія. Філософський зміст проблеми буття. Предметно-практична діяльність людини. Практика соціального творення – форма буття. Самотворення і самодіяльність особистості. Буття суспільства.	4	10
6.	Тема 6. Гносеологія. Зміст пізнавальної діяльності. Аксиологія. Проблема цінностей у філософії. Матеріальні і духовні цінності. Загальнолюдські цінності. Європейський вибір як актуальна цінність для українського суспільства.	4	10
7.	Тема 7. Сучасні філософські течії. Модуси свідомості. Проблема свідомості в сучасній філософській науці. Свідомість як найскладніша проблема сучасної філософії. Вчення Наома Хомського про модуси свідомості. Нейрофізіологічні механізми людської свідомості та проблема створення штучного інтелекту.	4	10
8.	Тема 8. Філософські проблеми європейської інтеграції України. Природне право нації на самовизначення. Український народ як суб'єкт світової історії. Україна як невід'ємна складова європейського цивілізаційного простору. Виклики та перспективи боротьби за Українську державу в XXI столітті. Європейська інтеграція України як цивілізаційний процес. Європейські цінності та збереження національної самобутності.	4	10
Інші види самостійної роботи		40	40
Усього годин		72	106

4. Індивідуальні завдання

У випадку отримання незадовільної оцінки або пропущеного семінарського заняття без поважних причин передбачено виконання індивідуальних завдань у вигляді рефератів та есе.

З метою покращення успішності студентів та підвищення його балів за поточний контроль, протягом семестру за бажанням студентів можуть бути додатково надані індивідуальні завдання, що передбачають написання рефератів або есе (письмова робота з індивідуальною позицією автора у вільному вигляді) на визначену тематику.

Есе повинне містити вступ, основну частину та висновки, в яких розкривається одна із запропонованих тем (чи обрана самостійно). Обсяг – до 3 сторінок друкованого тексту.

Обидва види завдань підлягають перевірці на плагіат.

Теми рефератів з навчальної дисципліни «Філософія»:

1. Світогляд в життя людини.
2. Світоглядні функції філософії.
3. Роль філософії в житті людини та суспільства.
4. Дао як концепція осмислення глобального світу
5. Школа йоги.
6. Філософія епікурейців як світогляд суспільства споживання.
7. Морально-етична проблематика доби еллінізму.
8. Криза античного суспільства і зародження середньовічної європейської філософії.
9. Способи пізнання у філософії Бекона.
10. Вчення Фіхте про особистість.
11. Філософські наслідки вчення Ейнштейна про простір і час.
12. Погляди Кароля Войтили на сутність людини.
13. Соціологія людського буття.
14. «Чистий» і «практичний» розум у філософії Канта.
15. Європейський вибір як актуальна цінність для українського суспільства.
16. Неотомізм як офіційна ідеологія католицької церкви.
17. Співвідношення та взаємодія людського та штучного інтелектів в епоху діджиталізації.
18. Григорій Сковорода як прообраз сучасного українського інтелектуала.
19. Особливості державотворення в епоху глобалізації: український досвід.

Теми есе з навчальної дисципліни «Філософія»:

1. Мій вибір - здоровий спосіб життя.
2. Для чого потрібна філософія ?
3. Медитація як один із способів розв'язання особистих проблем.
4. Філософія софістів як попередників постмодерну.
5. Прообраз людини в епоху Середньовіччя.
6. Успіх політичного діяча за ідеями книги Макіавеллі «Державець».
7. Раціоналізм Декарта у світогляді сучасної людини.
8. Кант у сучасній європейській інтелектуальній традиції.
9. Філософське значення досліджень далекого космосу.
10. Чим є моє життя ?
11. Межі пізнання і проблема гордині людського духу.
12. Цінне і безцінне у моєму житті.
13. Погляди Карла Ясперса на природу та межі наукового пізнання.
14. Модуси свідомості у філософській концепції Наома Хомського.
15. Геополітична концепція Дмитра Донцова та місце України в сучасному світі.
16. Гендерні практики в Європейському Союзі: виклики для євроінтеграції України.

5. Методи навчання

За способом подання інформації використовуються наступні методи навчання:

- пояснювальна-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладу;

За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні (розповідь, пояснення, лекція), наочні (презентація, демонстрація, ілюстрація), тести, дискусійні (дискусії та елементи дискусій).

За характером логіки пізнання використовуються такі методи: системний, історичний, логічний, філологічний, порівняльний.

6. Методи контролю

Застосовуються усні та письмові, фронтальні та індивідуальні форми контролю, в тому числі контрольні тести.

7. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Критерії оцінювання студентів денної форми здобуття освіти

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою, національною 4- бальною шкалою та шкалою ЄКТС.

Таблиця 1

Шкала оцінювання поточного контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Поточний контроль проводиться за кожною вивченою темою шляхом усного чи письмового опитування. Результати поточного контролю оцінюються за чотирибальною шкалою. Критерії поточного оцінювання студентів за національною шкалою подано у таблиці.

Таблиця 2

Критерії оцінювання за 4-бальною шкалою

Оцінки	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
2 (незадовільно)	Студент (студентка) розрізняє об'єкти вивчення, відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, з допомогою викладача виконує елементарні завдання
3 (задовільно)	Студент (студентка) виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу, може повторити за зразком певну операцію, дію; здатний(а) з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило; відповідь його(її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
4 (добре)	Студент (студентка) правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, контролює власні навчальні дії; він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією. Відповідь його (її) логічна, хоч і має неточності.
5 (відмінно)	Студент (студентка) має повні, міцні, глибокі, гнучкі знання, здатний(а) використовувати їх у практичній діяльності, стандартних і нестандартних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.

Результати екзаменаційного контролю оцінюються за 50 - бальною шкалою.

Підсумкове оцінювання за результатами вивчення дисципліни здійснюється за 100 бальною

шкалою з урахуванням результатів поточного та екзаменаційного контролю. При цьому максимально 50 балів студент може отримати за результатами поточного оцінювання та 50 балів - за результатами складання екзамену.

Для переведення результатів поточного контролю за чотирибальною шкалою у 50 - бальну шкалу використовується така формула:

$$ПК = \frac{50 \text{ САЗ}}{5}$$

де ПК - результати поточного контролю за 50 - бальною шкалою; САЗ - середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок під час поточного контролю за чотирибальною шкалою.

Результати поточного контролю можуть бути змінені за рахунок заохочувальних балів:

- студентам, які не мають пропусків занять протягом семестру додається 2 бали;
- за участь в університетських студентських олімпіадах, наукових конференціях додається 2 бали, за участь у таких же заходах на регіональному чи загальнодержавному рівні додається 5 балів;
- за інші види навчально-дослідної роботи бали додаються за рішенням кафедри.

Критерії оцінювання студентів заочної форми здобуття освіти

Підсумкове оцінювання результатів вивчення дисципліни здобувачами вищої освіти за заочною формою навчання здійснюється за 100 бальною шкалою з урахуванням результатів поточного контролю, екзаменаційного контролю та виконання індивідуального завдання у міжсесійному періоді. При цьому максимально 30 балів студент може отримати за результатами поточного оцінювання, 50 балів - за результатами складання екзамену, 20 балів - за виконання індивідуального завдання у міжсесійному періоді. Для переведення результатів поточного контролю за чотирибальною шкалою у 30 - бальну шкалу використовується така формула:

$$ПК = \frac{30 \text{ САЗ}}{5}$$

Трансфер балів в оцінки за національною та ЄКТС шкалами відбувається згідно з таблицею 1 для денної та заочної форм здобуття освіти.

8. Навчально-методичне забезпечення

Методичне забезпечення викладання навчальної дисципліни «Філософія» включає такі методичні розробки:

1. Павлусів Н.М. Плани проведення семінарських занять з навчальної дисципліни «Філософія» для студентів першого бакалаврського рівня вищої освіти. 2021. 22 с.
2. Павлусів Н.М. Методичні рекомендації для підготовки до семінарських занять з навчальної дисципліни «Філософія» для студентів першого бакалаврського рівня вищої освіти. 2021. 24 с.
3. Павлусів Н.М. Короткий виклад лекцій з навчальної дисципліни «Філософія» для студентів першого бакалаврського рівня вищої освіти у віртуальному навчальному середовищі (ВНС).
4. Павлусів Н.М. Тематичні тестові завдання з навчальної дисципліни «Філософія» для студентів першого бакалаврського рівня вищої освіти. 2021. 21 с.

Дисципліна «Філософія» забезпечена для використання у віртуальному навчальному середовищі (ВНС).

9. Рекомендована література

Базова

1. Історія філософії: підруч. для студентів ВНЗ: у 7 т. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2013.

2. Щерба С. П., Заглада О. А. Філософія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. Житомир: Полісся, 2012. 547 с.
3. Філософія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Л. В. Губерський та ін.; за ред. Л. В. Губерського. Х.: Фоліо, 2013. 509 с.
4. Філософія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Л. Г. Дротянко та ін.; за ред. Л. Г. Дротянко. Нац. авіац. ун-т. К.: НАУ, 2012. 347 с.
5. Данильян О.Г. Філософія: підручник. Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». Х.: Право, 2013. 431 с.
6. Рижак Л. Філософія: підручник; Львів. нац. унт ім. Івана Франка. Л.: ЛНУ ім. Івана Франка, 2013. 649 с.
7. Філософія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С. П. Щерба, О. А. Заглада; за ред. д-ра філос. наук, проф. С. П. Щерби. Житомир: Полісся, 2012. 547 с.
8. Філософія: кредит.-модул. курс: підруч. для студентів ВНЗ / Іванова К. А. та ін.; за заг. ред. К. А. Іванової; Нац. фармацевт. ун-т. Харків: Золоті сторінки: НФАУ, 2014. 471 с.

Допоміжна

1. Кулик О.В. Філософія: навч. посіб. для вищ. навч. закл. III - IV рівнів акредитації: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. Д.: Монолит, 2013.
2. Словник-довідник філософських та культурологічних термінів. / Полянська В. І. та ін.; за заг. ред. В. І. Полянської; Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського, Навч.-наук. ін-т історії та права, Каф. філос. думки та культурології. Херсон: Грінь Д. С., 2014. 149 с.
3. Артеменко А.П. Практикум з філософії: навч. посіб. Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х.: ХНУВС, 2012. 288 с.
4. Бондаревич І.М. Філософія: діалог мислителів, епох, цивілізацій: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Запоріж. нац. техн. ун-т. Запоріжжя: ЗНТУ, 2012. 251 с.
5. Онофрійчук О.А. Філософія: навч.-метод. посіб. Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського, Навч.-наук. ін-т історії та права. Херсон: Грінь Д. С., 2014. 222 с.
6. Петрушенко В.Л. Філософія: Вступ до курсу, історія світової та української філософії, фундаментальні проблеми сучасної філософії: навч. посіб. Нац. ун-т «Львів. Політехніка». Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2014. 594 с.
7. Петрушов В. М., Толстов І. В. Філософія: нормативний курс: навч. посіб. для студентів вищ. техн. навч. закл. Укр. держ. акад. залізн. трансп. Харків: УкрДАЗТ, 2013. 342 с.
8. Кавалеров А. І., Ворніков В. І. Філософська пропедевтика: навч.-метод. посіб. Держ. закл. «Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського», Каф. філос. та соціол. О.: Астропринт, 2013. 95 с.
9. Петрук Н. К., Борканюк А. Б. Філософія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Хмельницький: ХНУ, 2012. 283 с.
10. Філософія: навч. посіб. / О. М. Бардін та ін.; за ред. О. М. Бардіна, М. П. Требіна; Нац. техн. ун-т «Харк. політехн. ін-т». Х.: НТУ «ХП», 2012. 431 с.
11. Філософія: навч. посіб. / О. М. Кузь та ін.; за заг. ред. д-ра філос. наук, проф. Чешка В. Ф.; Харк. нац. екон. ун-т. Х.: ХНЕУ, 2013. 263 с.
12. Філософія: навч. посіб. для студентів усіх напрямів підгот. / Тімченко О. П. та ін.; за заг. ред. Тімченка О. П.; Укоопспілка, Львів. комерц. акад. Львів: Растр-7, 2015. 359 с.

10. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ЛНУВМтаБТ ім. С.З. Гжицького. – Режим доступу: <http://books.lvet.edu.ua/>
2. Львівська державна обласна наукова бібліотека: просп. Шевченка 13. – Режим доступу: <https://www.lounb.org.ua/>
3. Львівська наукова бібліотека АН України ім. В. Стефаніка: вул. Стефаніка 2. – Режим доступу: <http://www.lsl.lviv.ua/>
4. Наукова бібліотека ім. М. Драгоманова Львівського національного університету імені Франка: вул. Драгоманова 17. – Режим доступу: <https://lnulibrary.lviv.ua/>
5. Електронна бібліотека кафедри філософії та методології науки філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Режим доступу: <http://www.philsci.univ.kiev.ua/UKR/index.html>